

**Ed.**

**644. Frumvarp til laga**

[207. mál]

um breyt. á lögum nr. 85 6. júlí 1932, um bifreiðaskatt o. fl.

Frá meiri hl. fjárhagsnefndar.

1. gr.

1. gr. laganna orðist svo:

Greiða skal sérstakt innflutningsgjald og skatt af bifreiðum sem hér segir:

- a. af benzíni 31 eyri innflutningsgjald af hverjum lítra;
- b. af hjólbörðum og gúmmislöngum á bifreiðar 3 — þrjár — krónur í innflutningsgjald af hverju kg;
- c. af bifreiðum, sem aðallega eru gerðar til fólksflutninga, 36 — þrjátíu og sex — krónur á ári af hverjum fullum 100 kg af þunga þeirra;
- d. af bifreiðum, sem nota annað eldsneyti en benzín, 90 — níutíu — krónur í þungaskatt árlega af hverjum fullum 100 kg af þunga þeirra.

Verði ágreiningur um gerð bifreiðar, sker fjármálaráðherra úr;

- e. af bifhjólum 60 — sextíu — krónur árlega af hverju hjóli.

Undanþegnar gjaldi samkvæmt c- og d-liðum eru skólabifreiðar.

2. gr.

Við 2. gr. laganna bætist ný málsgrein, svolatandi:

Eigendur jeepbifreiða eiga rétt á endurgreiðslu skatts samkv. c-lið 1. gr., ef þeir sanna með vottorðum frá hlutaðeigandi skattanefndum, að bifreiðarnar hafi verið notaðar næstliðið ár að mestu eða öllu leyti við framleiðslu og jarðyrkjustörf.

3. gr.

4. gr. laganna orðist svo:

Eindagi skatts þess, sem um ræðir í 1. gr., c—e-lið, er 1. janúar ár hvert, og skal skatturinn innheimtast þar, sem bifreið er skrásett. Skattskyldan telst frá afhendingu bifreiðamerkis, ef um nýskrásetta bifreið er að ræða, en ella frá 1. janúar næsta ár á undan, og reiknast skatturinn hlutfallslega fyrir hluta úr ári, hvort svo sem stendur á, að merki hefur verið afhent á skattárinu eða skattskyld bifreið hefur ónýtt. Skatturinn telst aðeins fyrir heila mánuði, þannig að 15 dagar eða meira telst heill mánuður, en minna broti er sleppt. Lækka skal þó skattinn samkvæmt c—e-lið 1. gr. að rétttri tiltölu, ef einkennismerki bifreiðar er afhent lögreglustjóra í skrásetningarumdæmi hennar til geymslu um tíma, þó aldrei skemur en 3 mánuði, en sleppa skal broti úr mánuði við frádrátt skattsins, þannig að meira en hálfur mánuður skal reiknast sem heill mánuður, en hálfum mánuði eða minna broti skal sleppt.

Skattinn skal sá greiða, sem er skráður eigandi á gjalddaga eða síðast var það, ef bifreið er ónýt. Hafi bifreið skipt um eiganda (nothafa), án þess að það hafi verið tilkynnt til skráningar, hvílir greiðsluskyldan jafnframt á hinum nýja eiganda (nothafa).

Við aðalskoðun bifreiðar ár hvert skal eigandi hennar eða umráðamaður færa sönnur á, að greiddur hafi verið af henni bifreiðaskattur fyrir síðastliðið skattár, svo og skoðunargjald og váttryggingariðgjald ökumanns fyrir sama tímabil. Að öðrum kosti skal skoðunarmaður neita um skoðun á henni, taka af henni einkennismerki hennar og afhenda þau lögreglustjóra, en lögreglustjóri skal ekki afhenda þau aftur, fyrr en færðar hafa verið sönnur á greiðslu fyrrgreindra gjalda.

Sé ekki komið með bifreið til skoðunar á tilsettum tíma og gjöldin af henni eru ekki greidd, skal lögreglustjóri eftir kröfu skattheimtumanns eða skoðunarmanns stöðva bifreiðina, hvar sem hún hittist, og taka merki hennar til geymslu, svo sem að framan segir.

Bifreiðaskatturinn, skoðunargjald af bifreiðum og vátryggingariðgjald ökumanns hafa lögtaksrétt, og skal bifreiðin vera að veði fyrir gjöldum þessum, og skal það veð ganga fyrir öðrum veðum.

#### 4. gr.

8. gr. laganna, sem felld var niður með lögum nr. 27 14. apríl 1947, komi inn aftur og orðist svo:

Tekjum samkvæmt lögum þessum skal varið sem hér segir:

- a. Í brúasjóð renni fjárhæð, sem svarar 5 auru innflutningsgjaldi af hverjum lítra af benzíni, er Alþingi ráðstafar, og skulu fyrstu tekjur hans ganga til byggingar Þjórsárbrúar.
- b. Til viðhalds og umbóta akvegum skal verja fjárhæð, sem svarar 21 eyris innflutningsgjaldi af hverjum lítra af benzíni og tekjum samkvæmt b—e-lið 1. gr.

#### 5. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin lög nr. 27 14. apríl 1947, lög nr. 53 7. maí 1946 og lög nr. 101 29. des. 1948.

#### 6. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi, og skal fella meginmál þeirra og 3. gr. laga nr. 34 1933 inn í lög nr. 84 1932 og gefa þau síðan út svo breytt.

#### Ákvæði til bráðabirgða.

Næsta bifreiðaskattsár skal vera 1. apríl til 31. desember 1949, að báðum dögum meðtöldum. Fyrir það ár skal einungis greiða  $\frac{3}{4}$  af þeim bifreiðaskatti, sem lögum samkvæmt átti að greiða á skattárinu 1. apríl 1949 til 31. marz 1950.

#### Greinargerð.

Meiri hluti fjárhagsnefndar (4 nefndarmenn) flytja þetta frv. að beiðni fjármálaráðherra, en nefndarmenn hafa óbundnar hendur um afgreiðslu frv. Einn nefndarmanna, BrB, vill ekki taka þátt í flutningi frv.

Eftirfarandi athugasemdir fylgdu frv.:

„Þegar ákveðið var að bera fram frumvarp til laga um hækkun á innflutningsgjaldi af benzíni, þótti eðlilegast að fella inn í það frumvarp frumvarpið, sem lá fyrir þinginu um breytingu á öðrum atriðum sömu laga. Er því um athugasemdir við 3. gr. frv. vísað til athugasemdanna á þingskjali nr. 431 — 157. mál.

Vegna þess hve ríkissjóði er brýn þörf á meiri tekjum er lagt til, að innflutningsgjaldið á benzíni sé hækkað um 22 auru á lítra frá því, sem nú er, 9 aurar á lítra, enda hefur verðlag á benzíni hér á landi verið hlutfallslega lægra en víðast í nágrannalöndunum miðað við verðlag almennt.

Rétt þótti að sameina í eitt ákvæðin um benzíngjaldið, þ. e. 4 auru gjaldið samkvæmt lögum frá 1932, 5 auru gjaldið samkv. lögum nr. 90 1948 og viðbótargjaldið, sem nú er ráðgert 22 aurar á lítra. Í 8. gr. frv. er gerð grein fyrir, hvernig tekjum samkvæmt þessu frv. skuli varið, og er þá óráðstafað eins og nú 5 auru gjaldinu samkvæmt l. nr. 90 1948.

Upphaflega var til þess ætlað í lögum frá 1932, að allar tekjur samkvæmt þeim gengju til viðhalds og umbóta á akvegum, síðan var nokkuð af þessu gjaldi lagt í sérstakan sjóð, brúasjóð, en ákvæðin þar um eru nú felld úr gildi. Er nú á ný tekin upp þessi skipting og lagt til, að 5 aurar af gjaldinu renni í brúasjóð og þá fyrst og fremst til byggingar Þjórsárbrúar, sem ráðgert er, að hafin verði á þessu ári.

Um tekjurnar af frumvarpinu, ef það verður að lögum, skal þetta tekið fram:

Innflutningsgjald af benzíni, 9 auru gjaldið, nam á s. l. ári kr. 3596336.71, en það samsvarar upp undir 40 millj. lítra á ári. Þar sem innflutningur á benzíni fer

heldur vaxandi, má væntanlega reikna með sama innflutningi árlega fyrst um sinn.			
Með þeirri hækkun á gjaldinu, sem ráðgerð er, mundi benzíngjaldið nema .....	12.4	millj.	kr.
á ári. Bifreiðaskattur, þar með talið gúmmígjald, er í fjárlfrv. áætlað	3.5	—	—
	<hr/>		
	15.9	millj.	kr.
Ef dregið er frá það, sem rennur í brúasjóð, .....	2	millj.	kr.
og það, sem óráðstafað er .....	2	—	—
	<hr/>		
	4.0	—	—
	<hr/>		
	verða eftir	11.9	millj. kr.

sem samsvarar nokkurn veginn viðhaldskostnaði akveganna, eins og eftirfarandi yfirlit sýnir:

1944 varð vegaviðhaldið .....	6.4	millj.	kr.
1945 — — .....	10.2	—	—
1946 — — .....	11.6	—	—
1947 — — .....	13.9	—	—
1948 — — .....	11.7	—	—

Hversu miklu þessi hækkun á benzíngjaldinu nemi í ár, má áætla þannig: Allt árið mundi hækkun 22 aur. á lítra, miðað við 40 millj. lítra innflutning, nema 8.8 millj. kr. Ef hækkunin kæmi til framkvæmda um miðjan þennan mánuð, má reikna með, að  $\frac{5}{8}$  af framangreindri upphæð komi til skila, eða 5.5 millj. kr.

Tillit hefur verið og mun verða tekið til þeirrar verðhækkunar á benzíni, sem leiðir af þessu frumvarpi, við ákvörðun taxta fyrir bifreiðaakstur. Þá er og í athugun í sambandi við þetta mál, að leggja niður þá skömmtun á benzíni, sem verið hefur nú um hríð.